

[Kristen Amby.]

sker i det moderne Samfund, der har svært ved at forsvare sig selv, er det Videnskabsmænd; de er tit af Façon kantede, de er ikke vant til at tale med de rette Folk, og naar man tilmed er saa fattig, saa kan man maaske undertiden føle, at man daarligt kan komme de Steder, hvor man kan træffe de paagældende.

Enhver vil kunne forstaa, at en Mand, der med denne videnskabelige Fortid, med en Uddannelse af denne Art bliver forbigaaet ved Besættelsen af en Stilling som denne, maa føle, at man her sætter en Plet, ikke bare paa ham som Medarbejder, men ogsaa paa hans videnskabelige Navn.

Hvorvidt man nu følger den Indstilling, som foreligger, og som er langt fremskreden, eller ikke — jeg haaber altsaa ikke, den højtærede Minister følger den —, det kan naturligvis jeg eller Tinget ikke have nogen som helst Indflydelse paa. Men hvis man nu følger Indstillingen, vil jeg — og det er egentlig derfor, jeg har taget Ordet — anmode den højtærede Minister om at sørge for, at der paa en eller anden Maade, eventuelt ved Ansættelse ved Universitetet som Docent — saa maa vi tage Følgen paa Finansloven —, gives Dr. phil. S. A. Andersen Oprejsning, fordi han forbigaas her. Det nærmer sig, synes jeg, noget af en Skandale, hvis han bliver forbigaaet.

Der er en Ting, jeg ikke hidtil har nævnt, og som jeg ogsaa mener i høj Grad kvalificerer ham. Han udgav i 1933 en populær Geologi, den hedder „Det danske Landskabs Historie“. Siden Ussings store og anerkendte Geologi af 1913, som var lidt forældet, og, saa vidt jeg ved, ogsaa er udsolgt, har der ikke foreligget en populær tilgængelig Geologi for Danmark. Altsaa, Dr. phil. S. A. Andersen, der har leveret en Guldmedailleafhandling, en Doktorafhandling og mange andre Arbejder, har ogsaa, da han var 32 Aar, gjort det Arbejde at udgive en populær Geologi. I denne populære Fremstilling fastholder han Synspunkter, som han ogsaa fastholdt i sin Doktor-disputats — der var antaget bl. a. af Direktøren for Danmarks Geologiske Undersøgelse —, som er omstridte, og derfor faldt visse af hans Medgeologer over ham. Det vil man jo se tit, at der er videnskabelig Uenighed.

Men de populære Geologer, hvis jeg maa sige saa — og her vil jeg gerne tage to, nemlig det ærede Medlem af dette høje Ting Hr. Vilhelm Rasmussen og Digteren Johannes V. Jensen —, har givet saa begejstrede Anmeldelser af denne populære Geologi og fremhævet Betydningen af, at den

fremkom, og af det Arbejde, der ligger bagved, saa det er virkelig ogsaa af offentlig Interesse, at Dr. phil. S. A. Andersen forbigaas ved Besættelsen af Statsgeologstillingen. Med den højtærede Formands Tilladelse vil jeg gerne citere lidt af det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussens Anmeldelse. Han skriver:

„Den Kunst at faa Stenene til at tale evner Dr. S. A. Andersen; lad saa være, at de maaske siger en Fejl en Gang imellem“ — det hentyder altsaa til, at der ikke er Enighed om de Hypoteser, som udkastes —. „Ganske særlig værdifuldt i folkepædagogisk Henseende er det, at Forfatteren hele Tiden meddeler de Iagttagelser, hvoraf man med Fantasi og forsigtig Kløgt danner sine Forestillinger. Derved lærer Læseren den videnskabelige Fremgangsmaade at kende, erfarer Videnskabsmandens umaadelige Omhu og Taalmodighed og faar tillige Lejlighed til at prøve Slutningernes Holdbarhed, hvor det kan lade sig gøre.“

Netop denne Bedømmelse regner jeg for saa værdifuld, fordi den siger det, som er saa vanskeligt at sige om populærvidenskabelige Værker: at man ikke bare faar Resultaterne, men tillige lærer at kende de Veje, ad hvilke Resultaterne naas. Større Ros kan en Videnskabsmand ikke faa af en paa dette Omraade kyndig Lægmand, end at han ikke bare giver Resultaterne, men ogsaa Begrundelserne.

Dette er altsaa den Mand, man nu forbigaar ved Besættelsen af en Stilling som Afdelingsgeolog til 3 800 Kr. om Aaret ved en Institution, hvor han har arbejdet i 4 Aar for 190 Kr. om Maaneden. Jeg skal endnu nævne, at Dr. Johannes V. Jensen ikke bare har anbefalet Dr. S. A. Andersens Bog, men har skrevet en lang begejstret Kronik i „Politiken“ — man ved jo, at Johannes V. Jensen er en i høj Grad interesseret Geolog, Læggeolog naturligvis — og netop har fremhævet, hvor værdifuldt det er for hele Folket, at man faar en Bog af denne Karakter. Over for dette vejer det lidet for mig, om der er nogle, der af Surhed over, at Teoriene ikke endnu er fastslaaet, gør Indvendinger mod Bogen.

Det forekommer mig, at ikke blot Dr. S. A. Andersens videnskabelige Antecedentia, men ogsaa og maaske ikke mindst det Arbejde, han har gjort for at popularisere den Videnskabs Resultater og Metoder, han arbejder i, ikke berettiger Staten til at vise ham den Mangel paa Hensyn, som man viser ham ved at forbigaa ham ved denne Besættelse, og det er mit Haab, at hvis man